

УДК 793.3:7.038.53](045)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-2369-2382](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-2369-2382)

Грек Володимир Анатолійович заслужений діяч мистецтв України, доцент, завідувач кафедри хореографії Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв, м. Київ, <http://orcid.org/0000-0002-8622-3082>

Макарова Зоя Михайлівна заслужена артистка України, доцент, доцент кафедри хореографії Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв, м. Київ, <http://orcid.org/0000-0003-2814-931X>

Майбенко Олександр Олександрович заслужений артист естрадного мистецтва України, старший викладач кафедри хореографії Київської муніципальної академії естрадного та циркового мистецтв, м. Київ, <http://orcid.org/0000-0002-6153-647X>

ІНТЕРМЕДІАЛЬНІСТЬ ДЖАЗ-ТАНЦЮ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ВІЗУАЛЬНО-ПЕРФОРМАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. *Мета статті* – проаналізувати сучасний джаз-танець як інтермедіальний феномен у контексті сучасного візуально-перформативного мистецтва з акцентом на інноваційні техніки, стилістичні трансформації та пластичну виразність. У статті використано такі *методи дослідження*: мистецтвознавчий аналіз; культурологічний аналіз; інтерпретаційний аналіз; порівняльний метод. У *результаті дослідження* встановлено, що сучасний джаз-танець є не лише сукупністю технік, але й є формою тілесного мислення, що функціонує в межах міждисциплінарного художнього простору. Наголошено, що джаз-танець є невербальним засобом комунікації, де пластична мова тіла набуває ролі семантичного та естетичного коду. Тілесність трансформується у засіб створення художнього наративу. Проаналізовані ключові стилістичні модифікації джаз-танцю – від lyrical jazz, що орієнтований на глибоку емоційність, до street jazz і jazz-funk, які виражають енергію вулиці, молодіжної культури й візуальної виразності. Особливої уваги заслуговують змішані стилі як-от fusion jazz чи contemporary jazz, що демонструють високий рівень інтегративності та естетичної адаптивності. Сценічна практика сучасного джаз-танцю обумовлює інтермодальний синтез, що активно включає технології цифрової візуалізації, відеоарт та інші засоби сценографії. Це, в

свою чергу, посилює візуально-перформативну функцію джаз-танцю, перетворюючи його на мультимедійну інсталяцію. Визначено три вектори інноваційного розвитку джаз-танцю – тілесно-когнітивний, інтермедіальний та терапевтично-педагогічний. У висновках зазначено, що пластична виразність у сучасному джаз-танці постає універсальним культурним кодом, що здатний до глибокої емоційної комунікації з глядачем, відкриваючи нові шляхи для вивчення його впливу на формування художньої свідомості, культурної ідентичності та креативного мислення виконавців. *Перспективами подальших розвідок є дослідження витоків джаз-танцю у порівняльному аналізі його адаптації до різних культурних середовищ.*

Ключові слова: джаз-танець, інтермедіальність, візуально-перформативне мистецтво, пластична виразність, тілесна експресія, імпровізація, теоретична підготовка, теоретичні науки.

Grek Volodymyr Anatoliiovych Honored Artist of Ukraine, Associate Professor, Head of the Department of Choreography, Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-8622-3082>

Makarova Zoia Mykhailivna Honored Artist of Ukraine, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Choreography, Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-2814-931X>

Maibenko Oleksandr Oleksandrovyh Honored Artist of Performing Art of Ukraine, Senior Lecturer of the Department of Choreography, Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts, Kyiv, <https://orcid.org/0000-0002-6153-647X>

INTERMEDIALITY OF JAZZ DANCE IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY VISUAL-PERFORMATIVE ART

Abstract. *The purpose of the article is to analyze contemporary jazz dance as an intermedial phenomenon in the context of modern visual and performative art, with an emphasis on innovative techniques, stylistic transformations, and plastic expressiveness. The article employs the following research methods: art analysis, cultural analysis, interpretative analysis, and the comparative method. As a result of the study, it was established that contemporary jazz dance is not only a set of techniques but also a form of bodily thinking that functions within an interdisciplinary artistic space. It is emphasized that jazz dance is a nonverbal*

means of communication, where the plastic language of the body assumes the role of a semantic and aesthetic code. Corporality is transformed into a means of creating an artistic narrative. Key stylistic modifications of jazz dance have been analyzed – from lyrical jazz, which focuses on deep emotionality, to street jazz and jazz-funk, which express the energy of the street, youth culture, and visual expressiveness. Particular attention is paid to hybrid styles such as fusion jazz and contemporary jazz, which demonstrate a high level of integrativity and aesthetic adaptability. The stage practice of contemporary jazz dance involves intermodal synthesis, which actively incorporates digital visualization technologies, video art, and other scenographic tools. This, in turn, enhances the visual-performative function of jazz dance, transforming it into a multimedia installation. Three vectors of innovative development of jazz dance have been identified – bodily-cognitive, intermedial, and therapeutic-pedagogical. *The conclusions state* that plastic expressiveness in contemporary jazz dance emerges as a universal cultural code capable of deep emotional communication with the viewer, opening new paths for studying its impact on the formation of artistic consciousness, cultural identity, and creative thinking of performers. *The prospects for further studies* include research into intercultural studies of jazz dance through comparative analysis of its adaptation to different cultural environments.

Keywords: jazz dance, intermediality, visual and performative art, plastic expressiveness, bodily expression, improvisation, theoretical training, theoretical sciences.

Постановка проблеми. На сьогодні спостерігається стрімке переосмислення мистецьких форм, що зумовлено розвитком цифрових технологій, зростаючим інтересом до міждисциплінарного синтезу у культурі та мистецтві. Джаз-танець виник як форма тілесного та музичного самовираження, а на сучасному рівні еволюціонує у напрямку інтеграції з візуальними, театральними, звуко- та медіа мистецтвами. Актуальність теми зумовлено низкою чинників. Так, по-перше, відбувається посилення інтермедіальності у сучасному мистецтві, де візуально-перформативне мистецтво дедалі частіше інтегрується з різними засобами вираження. А джаз-танець постає динамічною пластичною формою, що органічно вписується у ці тенденції. По-друге, у закладах освіти спостерігається потреба у впровадженні нових підходів до хореографічної підготовки, де вагому роль відіграють технічні, концептуальні та креативні аспекти. Відповідно, аналіз джаз-танцю як інтермедіального мистецтва сприяє формуванню сучасного бачення професійної хореографічної компетентності. По-третє, спостерігаємо недостатність комплексних наукових досліджень з проблеми розгляду джаз-танцю як інтермедіального

феномену, відтак його семіотичний, культурологічний та візуальний потенціал залишається поза увагою дослідників. Отже, джаз-танець постає інтермедіальним феноменом, що вимагає ґрунтовного аналізу та теоретичного переосмислення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показує, що науковий інтерес до проблематики сучасної хореографії набуває актуальності у межах міждисциплінарного підходу до аналізу танцю. Зокрема, джаз-танець переосмислюється як складний перформативний й інтермедіальний феномен, що відображає естетику сучасного світу. Одним із теоретичних орієнтирів виступає праця Д.Шарикова [1, с. 171-175], де аналізується хореологія як феномен художньої культури та наголошується на значущості міжгалузевого аналізу танцю. У роботі автора хореологія виступає підґрунтям до осмислення тілесної виразності у мистецтві, що дозволяє відкрити перспективи для розгляду джаз-танцю як інтермедіального явища.

У дослідженні Т.Драч [2, с. 151-154] розкриваються особливості формування та розвитку суміжних із модерном напрямків хореографії в Україні. Авторкою окреслюється художнє оновлення хореографічної мови та встановлюється її зв'язок із театром, драматургією. Це дозволяє сформуванню підґрунтя до інтерпретації джаз-танцю в контексті сценічного мистецтва. В.Лукашов [3, с. 74-78] особливу увагу приділяє інтеграції різних форм мистецтва у хореографію. Він розглядає сценічну хореографію як синтез візуального, музичного та рухового початків. Його позиція особлива для розгляду сучасного джаз-танцю, що нерідко вбирає в себе театральні, мультимедійні, цифрові елементи, демонструючи перехід від тілесної до мультимодальної виразності. Не менш вагомою працею для розкриття інтермедіальності джаз-танцю є праця Т.Драч [4], де висвітлюється становлення суміжних з модерном напрямків хореографії в Україні. Цей вектор розвитку джаз-танцю особливо помітний у jazz-funk та fusion, де відбувається інтеграція енергії з витонченою пластикою та створює нову мову сценічної експресії.

Вагомий внесок зробили А.Яцеленко і Л.Баканча [5, с. 368-370], які окреслюють стильову диференціацію джаз-танцю у діалогічній взаємодії з іншими хореографічними напрямками. Авторами наголошується на природній схильності джаз-танцю до гібридизації, що значно розширює семіотичний його потенціал. Аналогічною працею є дослідження Л.Хухри [6, с. 205-209], що дозволяє простежити локальний вектор стилістичного становлення джазової хореографії через призму національного контексту.

Джаз-танець як провідна форма сучасного хореографічного мистецтва через призму теоретичного дискурсу розглядається у праці С.Сандульського, Л.Павлішеної та Т.Лобан [7, с. 168-175].

Авторами досліджується техніки lyrical jazz, street jazz, urban jazz, що дозволяють трансформувати через тіло мову емоцій. Ця робота є фундаментальною для нашого дослідження у парадигмі тілесної комунікації та інтермедіальності джаз-танцю. Ю.Луганська [8] розкриває взаємодію партнерів в хореографії у стилі jazz-modern, де партнерство виступає формою невербального діалогу, що набуває символічного та комунікативного значення для сценічного простору. Питання партнерської взаємодії під час хореографії підтверджується у праці С.Смірнова, Н.Дмитришук та Ю.Силенко [9, с. 283-289]. М.Погребняк [10, с. 44-50] досліджує театральний вектор джазової хореографії, аналізує витoki та естетичні особливості сценічного джаз-танцю. Л. Хоцяновська [11, с. 216-221] здійснює ґрунтовний аналіз єдності традиційного та інноваційного у сучасній хореографії. Проблематика педагогічної взаємодії реалізації джаз-танцю в освітньому просторі представлено у дослідженнях О.Плахотнюк [12, с. 157-162], де охоплюється балетний, академічний, терапевтичний та інклюзивний аспекти застосування джазу.

Зокрема, це підкріплюється сучасними працями про педагогічну майстерність (І.Максимчук та ін. [13, с. 47-55]), індивідуалізацію навчання у процесі хореографії (Yu.Sylenko [14, с. 68-76]), які актуалізують практичне значення джазу у професійній підготовці майбутніх хореографів.

Серед іноземних авторів, слід особливо увагу приділити працям D.Sayou [15, с. 8-13] та A.Prokaza [16], які дають широку історико-теоретичну базу виникнення джазу через призму афроамериканського контексту та його подальшого переосмислення стилістики у сучасній хореографії. А ось дослідження L.Salfran [17, с. 139-147], M.Reynolds, B.Kerchief, D.Boyce [18, с. 83-90] та E.Wanke, M.Schmidt, G.Oremek, D.Groneberg [19] надають інформацію щодо фізіологічних аспектів танцювальної практики, що доповнює художній аналіз тілесного навантаження джаз-танцю. У дослідженні J.Wind, F.Horst, N.Rizzi, A.John, W.Schöllhorn [20] представлено емпіричний зріз активності головного мозку під час виконання modern jazz dance, що цілком підтверджує цілісність тілесно-психоемоційного акту танцю як форму невербального мислення.

Отже, узагальнення представлених джерел дозволяє окреслити етапи становлення сучасного джаз-танцю, виявити його міждисциплінарний потенціал як інтермедіального мистецького феномену, що функціонує на перетині театру, музики, тілесності та візуальної культури загалом.

Мета статті – проаналізувати сучасний джаз-танець як інтермедіальний феномен у контексті сучасного візуально-перформативного мистецтва з акцентом на інноваційні техніки, стилістичні трансформації та пластичну виразність.

Цілями статті визначено: 1) проаналізувати джаз-танець як інтермедіальний мистецький феномен, що інтегрує тілесну експресію, музичну інтерпретацію та драматичну виразність у межах сучасної художньої культури; 2) окреслити провідні техніки та стилістичні модифікації сучасного джаз-танцю; 3) окреслити інноваційні підходи до пластичної виразності та тілесності у джаз-танці крізь призму міждисциплінарного мистецького мислення; 4) дослідити джаз-танець як форму невербальної комунікації та визначити значення його у контексті сценічної культури, хореографічної освіти й сучасного візуально-перформативного мистецтва.

Методологічну основу складають: інтермедіальний підхід (що зумовлює розгляд джаз-танцю у взаємодії з музикою, театром, модою, медіа та візуальним мистецтвом); культурологічний підхід (що спрямований на осмислення джаз-танцю як частини сучасного креативного культурного коду); теорія візуальної культури (що дозволяє здійснити інтерпретацію джаз-танцю як художнього образу у просторі візуально-перформативного та медіального представлення).

Методи дослідження: мистецтвознавчий аналіз (зادля вивчення пластики, ритміки, композиції та естетики сучасного джаз-танцю); культурологічний аналіз (зadля аналізу джаз-танцю як соціокультурного явища в аспекті сучасної креативної індустрії); інтерпретаційний аналіз (зadля розкриття семіотичних та художніх смислів і хореографічних творів); порівняльний метод (зadля зіставлення різних технік сучасного джаз-танцю).

Виклад основного матеріалу. Сучасна художня культура окреслює джаз-танець як яскравий приклад інтермедіального мистецького феномену, що здатний інтегрувати кілька видів художньої мови – від тілесної експресії, музичної інтерпретації, драматургії руху, до елементів театру, кіно та цифрової візуалізації. Унікальність його полягає у здатності поєднувати ці компоненти у динамічному, емоційному сценічному акті, що функціонує одночасно як фізична дія, музична інтерпретація та естетичне висловлювання. Натомість тілесна експресія в джаз-танці є формою художнього висловлення, що передає семантичні та емоційні значення через пластичну мову тіла. Це твердження цілком узгоджується з аналізом сценічного джаз-танцю у роботі М.Погребняк, де наголошується на вагомості внутрішньої драматургії, виразної напруги, тілесного монологу з глядачем через рух танцівника [10, с. 44-50]. Натомість музична інтерпретація, що притаманна джазу як музичному стилю, безпосередньо інтегрується в хореографію джаз-танцю. Так, у праці С.Сандульського, Л.Павлішеної та Т. Лобан зазначається «Потрібно розмежовувати джаз, як

напрямок музики і джаз, як танець. Поєднують музичну та танцювальну течії загальні принципи створення: імпровізація, поліцентрія, поліритмія (аналог музичної поліфонії). З цих трьох основних принципів впливають менш значущі: ізоляція, імпульс, хвиля... та інші. Техніка джазу досить складна. Вона поєднує складні пози, оригінальні танцювальні фігури, асиметричні ламані рухи... Своєрідна музика вимагає від хореографа нових рішень, які дозволять передати химерні музичні звороти мовою тіла» [7, с. 171]. Відтак, імпровізаційна свобода уможливорює вибудову власної хореографічної лінії – експресивної, спонтанної, експериментальної. Ще одним суттєвим елементом інтер-медіальності джаз-танцю є його драматична виразність. Як зазначає Т.Драч та О.Цимбалюк, сучасна хореографія розглядає танець як повноцінне перформативне мистецтво з нарративною основою, що запозичує структурні принципи театру, кіно та навіть літератури [4, с. 268-270]. У джаз-танці це реалізується через створення сюжетних ліній з використанням міміки, жести, сценічної взаємодії з іншими виконавцями.

Натомість Ю.Луганська аналізуючи практику партнерського танцю у стилі джаз-модерн робить висновок, що партнерство стає основою для формування невербального діалогу між танцівниками, що має композиційне та емоційне значення [8]. А ось В.Лукашов наголошує на синтезі мистецтв сценічної хореографії, що є ще одним аспектом інтермедіальності джаз-танцю, який включає елементи відеоарту, світлових проєкцій, цифрової сценографії, що, як наслідок, перетворює виступ на складну мультимедійну інсталяцію [3, с. 74-78].

Відповідно, таке поєднання інноваційних та класичних засобів художнього впливу є характерною рисою сучасного джаз-танцю як такого культурного феномену. Отже, аналіз показав, що джаз-танець не є ізольованим стилем, а постає інтермедіальним простором, у якому тілесність стає текстом, звук – партнером, а сцена – місцем для міжвидового художнього експерименту. Відповідно, у зв'язку з інтегративною природою джаз-танцю постає потреба у деталізації його внутрішньої стильової диференціації. Сучасний джаз-танець вже давно перестав бути єдиним стилем. Натомість він трансформувався у складну систему напрямів та технік, що функціонують як автономно, так і в межах синтезу з іншими видами хореографії. Серед найбільш поширених напрямів джаз-танцю у сучасній сценічній практиці слід виокремити *lyrical jazz*, *jazz-funk*, *street jazz*, *contemporary jazz*, а також *modern jazz dance*, *fusion jazz*, *broadway jazz* тощо. Така систематизація спирається на дослідження С.Сандульського, Л.Павлішеної та Т.Лобан, де наведено класифікацію технік та розкрито художні характеристики кожного з напрямків [7, с. 168-175]. Додаткову

типологію технік подано у праці Л.Хухри [6, с. 205-209], Д.Шарикова [1, с. 171-175], А.Яцеленко та Л.Баканчі [5, с. 368-370], де наголошується на динамічності та еволюції джазової техніки через постійне збагачення пластичної лексики.

Відповідно, ці модифікації джаз-танцю відрізняються такими аспектами – одні орієнтовані на музичну драматургію та емоційність (lyrical jazz), інші ж – на вуличну енергію та пластичний драйв (street jazz, jazz-funk). А ось contemporary jazz виявляє найвищий ступінь гібридності, адже поєднує техніки модерн-танцю, класики та імпровізації. Узагальнимо провідні інноваційні техніки сучасного джаз-танцю як інтермедіального феномену у контексті сучасного візуально-перформативного мистецтва.

Таблиця 1

**Провідні інноваційні техніки сучасного джаз-танцю як
інтермедіального феномену у контексті сучасного візуально-
перформативного мистецтва**

Стилі	Риси та характеристика	Музичне супроводження	Наукове підґрунтя
Lyrical Jazz	Емоційність, пластичність, синхронізація руху з вокальними лініями, драматургія образу	Повільність та драматичні вокальні треки	Ю.Луганська (2020) [8]; С.Сандульський, Л.Павлішена, Т.Лобан (2024) [7]
Jazz-Funk	Ритмічна чіткість, драйвовість, естетика поп-культури, сексуалізовані рухи	R'n'B, hip-hop, pop	Л.Хухра (2019) [6]; А.Яцеленко, Л.Баканча (2020) [5]
Contemporary Jazz	Синтез елементів contemporary dance, джазу, модерну, імпровізації	Інструментальні композиції, ambient	Т.Драч (2018) [2]; Л.Хухра (2019) [6]
Broadway Jazz	Театралізованість, акцент на жестах, міміці, історії в русі	Класичний джаз, мюзикл	Д.Шариков (2010) [1]; М.Погребняк (2018) [10]
Funk Jazz	Структурна імпровізація, яскрава ритміка, пантоміма, pop-lock естетика	Funk, soul	D.Cayou (2012) [15]; M.Reynolds, B.Kerchief, D.Boyce (2013) [18]
Fusion Jazz	Гібридність, адаптивність, змішання кількох стилів	Залежить від проекту	О.Плахотнюк (2022) [12]; J.Wind, F.Horst, N.Rizzi, A.John, W.Schöllhorn(2020) [20]
Street Jazz	Енергійність, поєднання джазу з хіп-хопом та локінгом, «вулична» пластика	Електроніка, урбан-ритми	A.Prokaza (2017)[16]; С.Сандульський, Л.Павлішена, Т.Лобан (2024) [7]

Слід уточнити, що стилістичні модифікації джаз-танцю мають не лише зовнішні відмінності, але й глибокі емоційні та семантичні рівні. Так, *lyrical jazz* часто застосовується у драматично-психологічному контексті, передаючи складні переживання через пластику. Натомість *street jazz* виконує здебільшого соціально-комунікативну функцію, віддзеркалюючи молодіжну культуру, стиль життя та протестну енергію. А ось *contemporary jazz* працює як мета-стиль, що поєднує не лише техніки, але й відкриває простір для тілесного, філософського та емоційного пошуку через танець. Відповідно, можна зробити висновок, що стилістичне розмаїття сучасного джаз-танцю засвідчує його динамічність, адаптивність та здатність до міжкультурної інтеграції.

Сучасна хореографічна практика окреслює тілесність джаз-танцю, що виходить за межі фізичної координації та технічної досконалості, шляхом перетворення на складний культурний код через взаємодію мистецтва, технологій, емоцій та філософії тіла. У цьому аспекті набуває актуальності переосмислення інноваційних підходів до пластичної виразності, що дедалі частіше спирається на синтез музичних, тілесних, театральних, кінематографічних практик.

Першим вектором інноваційного підходу є розгляд тіла як медіума. Сучасні концепції тілесності у джаз-танці дедалі частіше передбачають сенсомоторну імпровізацію, де тіло не лише виконує рух, але й «мислить» через нього.

Концептуальне розширення танцювального досвіду базується на ідеї тілесного мислення, що отримало розвиток у *contemporary jazz* та *fusion-техніках* [6; 20]. У праці J.Wind, F.Horst, N.Rizzi, A.John, W.Schöllhorn [20] підтверджується, що фізичне виконання джаз-танцю активізує складні зони мозку, що відповідальні за моторику, емоційно-когнітивну взаємодію, що підтверджує нейропластичну основу танцювальної виразності. Відповідно, пластична лексика більше не є стандартизованою, а здатна адаптуватись до досвіду, виявляючи суб'єктивну естетику тіла, де основу тілесної творчості складає імпровізаційна свобода.

Наступним вектором до розгляду інноваційного підходу є – інтермодальність як засіб розширення пластичного діапазону. Так, інтермодальний синтез у джаз-танці сьогодні активно взаємодіє з іншими видами мистецтва. До прикладу, у практиці *lyrical jazz* та *contemporary jazz* можуть застосовуватись відеоарт-проекції, цифрові сценографії, світлові мапінги, які уможливають створення «пластично-осмисленого простору», де тіло є центром композиції та співучасником медіа-інсталяції [3, с. 74-78].

Особливо актуальними є концепції тілесного нарративу, що поєднують драматургію, хореографію та театр [2; 10], де у такому синтезі рух набуває

семантичної глибини й формує не лише образ, але й розповідає історію, моделює емоційні стани та оперативно реагує на «живий простір».

Третім вектором інноваційного підходу є – педагогічні та терапевтичні інновації тілесності, що становлять окрему категорію. Вони стосуються психофізичної педагогіки та танцювально-рухової терапії. Так, танцювальні вправи показують ефективність у розвитку координаційних здібностей, психологічної стабільності та емоційної регуляції, що напряму пов'язано з формуванням пластичної виразності у здобувачів освіти. Так, підтвердженням цього є робота О.Плахотнюк [12, с. 157-162], де джаз-танець розглядається трансформаційним інструментом розвитку особистості, зокрема у роботі з дітьми з порушенням опорно-рухового апарату.

Відповідно, інноваційні підходи до пластичної виразності у джаз-танці реалізуються у трьох основних площинах – 1) тілесно-когнітивному (шляхом імпровізації, сенсомоторики, нейропсихофізіології); 2) інтермедійному (шляхом технологій, мультимедіа, наративу); 3) терапевтично-педагогічному (шляхом роботи з тілом як з освітньо-розвивальним та лікувальним ресурсом). Отже, інноваційні підходи підтверджують, що сучасний джаз-танець є не просто пластикою руху, а виступає складним інтелектуально-естетичним досвідом, де тіло є водночас інструментом, медіумом та суб'єктом художнього висловлювання.

Відповідно, можемо зробити висновок, що джаз-танець виступає унікальною формою невербальної комунікації, де тілесна мова є основним засобом передачі складних емоційних та смислових повідомлень, тобто художній код, що сприймається глядачем на рівні інтуїтивного розуміння та емоційного співпереживання. Зокрема, відмінною рисою джаз-танцю є його здатність до візуалізації внутрішнього емоційного стану, а тілесність та рух виступають універсальною мовою, забезпечуючи глибоке емоційне сприйняття та взаємодію у візуально-перформативному просторі.

Сучасний джаз-танець займає ключову роль у сценічній культурі, як такий жанр, що поєднує елементи джазового танцю, модерн-танцю та вуличних стилів, відкриваючи нові перспективи для розвитку хореографії як мистецтва.

Джаз-танець стимулює розвиток координації, ритму, музикальності та емоційної чутливості, що є важливими компетенціями для сучасного виконавця.

Висновки. У результаті дослідження розкрито джаз-танець як складний інтермедіальний феномен, що поєднує тілесну експресію, музичну інтерпретацію, драматургію руху та цифрову візуальність. Встановлено, що сучасний джаз-танець функціонує як форма тілесного мислення та невербальної комунікації, де пластична мова тіла набуває естетичної,

семантичної та наративної функції. Проаналізовано основні стилістичні модифікації, зокрема lyrical jazz, jazz-funk, contemporary jazz, що демонструють емоційне багатство, гібридність та здатність до міжвидового синтезу. Сценічна практика джаз-танцю активно взаємодіє з цифровими технологіями, посилюючи його візуально-перформативний потенціал. Визначено ключові напрямки інноваційного розвитку джаз-танцю – від тілесно-когнітивного, інтермедіального до терапевтично-педагогічного. Підсумовано, що сучасний джаз-танець постає універсальним культурним кодом, що здатний формувати художню свідомість, креативність та формує глибоку емоційну взаємодію з глядачем. **Перспективами подальших розвідок** є дослідження витоків джаз-танцю у порівняльному аналізі його адаптації до різних культурних середовищ.

Література:

1. Шариков Д. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Відгуки. Рецензії. Повідомлення. 2013. № 1 (2013). С. 171-175. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2013.137410> (дата звернення: 05.07.2025).
2. Драч Т. Становлення суміжних з модерном напрямів хореографії в Україні. Молодий вчений. 2018. Вип. 5 (57). С. 151-154. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4483> (дата звернення: 05.07.2025).
3. Лукашов В. Синтез в мистецтв сценічної хореографії. Молодий вчений. 2019. Вип. 10 (74). С. 74-78. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-10-74-17> (дата звернення: 05.07.2025).
4. Драч Т. Становлення суміжних з модерном напрямів хореографії в Україні. Культура України. 2019. Вип. № 63 (2019). URL: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.13> (дата звернення: 05.07.2025).
5. Яцеленко А., Баканча Л. Поєднання джаз-танцю з іншими стилями в хореографії. Молодий вчений. 2020. Вип. 12 (88). С. 368-370. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-72> (дата звернення: 05.07.2025).
6. Хухра Л. Modern jazz dance та contemporary dance, генезис та розвиток в Україні. Молодий вчений. 2019. Вип. 8 (72). С. 205-209. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-8-72-44> (дата звернення: 05.07.2025).
7. Сандульський С., Павлішена Л., Лобан Т. Джаз-танець у контексті розвитку сучасного хореографічного мистецтва. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія Мистецтвознавство. 2024. Вип. 82, том 2. С. 168-175. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-24> (дата звернення: 05.07.2025).
8. Луганська Ю. Особливості хореографічної взаємодії партнерів на основі лексики танцю в стилі джаз-модерн. Херсонський державний університет. Херсон: ХДУ, 2020. 34 с. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/11162> (дата звернення: 05.07.2025).
9. Смірнов С., Дмитрищук Н., Силенко Ю. Партнерська взаємодія як основа успішності професійної самореалізації здобувачів вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. Серія «Педагогіка». 2023. Вип. № 65, том 3. С. 283-289. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-3-43> (дата звернення: 05.07.2025).

10. Погребняк М. М. Сценічний (театральний) джаз-танець: витоки та естетичні особливості. Молодий вчений. 2018. № 2.2 (54.2). С. 44–50. URL: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2018/2.2/9.pdf> (дата звернення: 05.07.2025).

11. Хоцяновська Л. Ф. Курт Йосс – теоретик, практик, педагог та його вплив на розвиток сучасного хореографічного мистецтва. Мистецтвознавчі записки. 2019. Вип. 35. С. 216-221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2019_35_37 (дата звернення: 05.07.2025).

12. Plakhotnyuk O. Perception Of The World Of Jazz Dance In The Artistic Space Of The 20th Century. Baltic Journal of Legal and Social Sciences. 2022. №. 2. P.p. 157–162. URL: <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-2-26> (дата звернення: 05.07.2025).

13. Максимчук І. А., Вощевська О. В., Сагач О. М., Височан Л. М., Степаненко Л. М., Матвієнко О. В. Система втілення багатоаспектного підходу в підвищенні педагогічної майстерності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2021. Вип. 1 (129) 21. С. 47-55. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.1\(129\).11](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.1(129).11) (дата звернення: 05.07.2025).

14. Sylenko, Y. Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series “Pedagogy and Psychology”. 2024. № 10(1). P.p. 68-76. URL: <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68> (дата звернення: 05.07.2025).

15. Cayou D. K. The Origins of Modern Jazz Dance. The Black Scholar. 2012. № 42(2). P.p. 8–13. URL: <https://doi.org/10.5816/blackscholar.42.2.0008> (дата звернення: 05.07.2025).

16. Prokaza A. Jazz Dance As A Style Of Contemporary Choreography. Paradigm Of Knowledge. 2017. № 6(26). URL: [https://doi.org/10.26886/2520-7474.6\(26\)2017.9](https://doi.org/10.26886/2520-7474.6(26)2017.9) (дата звернення: 05.07.2025).

17. Salfran L. Jazz Dance Training. Journal of Dance Education. 2019. № 19(4). P.p. 139–147. URL: <https://doi.org/10.1080/15290824.2018.1454176> (дата звернення: 05.07.2025).

18. Reynolds M., Kerchief B., Boyce D. A Descriptive Study on Injury Prevalence Among Female Ballet, Jazz, and Modern Dancers. Journal of Women’s Health Physical Therapy. 2013. № 37(2). P.p. 83–90. URL: <https://doi.org/10.1097/jwh.0b013e31829da683> (дата звернення: 05.07.2025).

19. Wanke E. M., Schmidt M., Oremek G., Groneberg D. A. Work related cardiovascular load in professional dance teachers-a pilot study. Journal of Occupational Medicine and Toxicology. 2020. № 15(1). URL: <https://doi.org/10.1186/s12995-020-00257-0> (дата звернення: 05.07.2025).

20. Wind J., Horst F., Rizzi N., John A., Schöllhorn W. I. Electrical Brain Activity and Its Functional Connectivity in the Physical Execution of Modern Jazz Dance. Frontiers in Psychology. 2020. № 11. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.586076> (дата звернення: 05.07.2025).

References:

1. Sharykov, D. (2013). Mystetstvoznava nauka khoreolohiia yak fenomen khudozhnoi kultury [The Art Studies Discipline of Choreology as a Phenomenon of Artistic Culture]. Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv, (1), 171–175. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2013.137410> [in Ukrainian]

2. Drach, T. (2018). Stanovlennia sumizhnykh z modernom napriamiv khoreografii v Ukraini [Development of Choreographic Movements Related to Modern Dance in Ukraine]. *Molodyi vchenyi*, 5(57), 151–154. <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4483>[in Ukrainian]
3. Lukashov, V. (2019). Syntez v mystetstv stsenichnoi khoreografii [Synthesis in the Art of Stage Choreography]. *Molodyi vchenyi*, 10(74), 74–78. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-10-74-17> [in Ukrainian]
4. Drach, T. (2019). Stanovlennia sumizhnykh z modernom napriamiv khoreografii v Ukraini [Formation of dance trends related to modern dance in Ukraine]. *Kultura Ukrainy – Culture of Ukraine*, (63). <https://doi.org/10.31516/2410-5325.063.13> [in Ukrainian]
5. Yatsenko, A., & Bakancha, L. (2020). Poiednannia dzhaz-tantsiu z inshymy stiliamy v khoreografii [Combining Jazz Dance with Other Styles in Choreography]. *Molodyi vchenyi*, 12(88), 368–370. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-72> [in Ukrainian]
6. Khukhra, L. (2019). Modern jazz dance ta contemporary dance, henezys ta rozvytok v Ukraini [Modern Jazz Dance and Contemporary Dance: Genesis and Development in Ukraine]. *Molodyi vchenyi*, 8(72), 205–209. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-8-72-44> [in Ukrainian]
7. Sandul'skyi, S., Pavlishena, L., & Loban, T. (2024). Dzhaz-tanets u konteksti rozvytku suchasnoho khoreografichnoho mystetstva [Jazz Dance in the Context of the Development of Contemporary Choreographic Art]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 82(2), 168–175. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-24> [in Ukrainian]
8. Luhanska, Yu. (2020). Osoblyvosti khoreografichnoi vzaiemodii partneriv na osnovi leksyky tantsiu v styli dzhaz-modern [Features of Partner Interaction Based on Jazz-Modern Dance Vocabulary]. Kherson: Khersonskiy derzhavnyi universytet. <https://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/11162> [in Ukrainian]
9. Smirnov, S., Dmytryshchuk, N., & Sylenko, Yu. (2023). Partnerska vzaiemodiia yak osnova uspishnosti profesiinoi samorealizatsii zdobuvachiv vyshchoi osvity [Partnership Interaction as a Basis for Successful Professional Self-Realization of Higher Education Students]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 65(3), 283–289. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-3-43> [in Ukrainian]
10. Pohrebniak, M. M. (2018). Stsenichni (teatralnyi) dzhaz-tanets: vytoky ta estetychni osoblyvosti [Stage (Theatrical) Jazz Dance: Origins and Aesthetic Features]. *Molodyivche*, 2.2(54.2), 44–50. <http://molodyivcheny.in.ua/files/journal/2018/2.2/9.pdf>[in Ukr]
11. Khotianovska, L. F. (2019). Kurt Yoss – teoretyk, praktyk, pedahoh ta yoho vplyv na rozvytok suchasnoho khoreografichnoho mystetstva [Kurt Jooss – Theorist, Practitioner, Teacher and His Influence on the Development of Contemporary Choreographic Art]. *Mystetstvovznachchi zapysky*, (35), 216–221. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2019_35_37 [in Ukrainian]
12. Plakhotnyuk, O. (2022). Perception Of The World Of Jazz Dance In The Artistic Space Of The 20th Century. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*, (2), 157–162. <https://doi.org/10.30525/2592-8813-2022-2-26> [in English]
13. Maksymchuk, I. A., Voschevska, O. V., Sahach, O. M., Vysochan, L. M., Stepanenko, L. M., & Matviienko, O. V. (2021). Systema vtilennia bahatoaspektneho pidkhotu v pidvyshchenni pedahohichnoi maisternosti [System for Implementing a Multidimensional Approach in Enhancing Pedagogical Mastery]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 15*, 1(129), 47–55. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.1\(129\).11](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.1(129).11)[in Ukrainian]

14. Sylenko, Y. (2024). Individualization of independent work in the professional training of future teachers: An experimental study. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 10(1), 68–76. <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68> [in English]
15. Cayou, D. K. (2012). The Origins of Modern Jazz Dance. *The Black Scholar*, 42(2), 8–13. <https://doi.org/10.5816/blackscholar.42.2.0008> [in English]
16. Prokaza, A. (2017). Jazz Dance As A Style Of Contemporary Choreography. *Paradigm Of Knowledge*, 6(26). [https://doi.org/10.26886/2520-7474.6\(26\)2017.9](https://doi.org/10.26886/2520-7474.6(26)2017.9) [in English]
17. Salfran, L. (2019). Jazz Dance Training. *Journal of Dance Education*, 19(4), 139–147. <https://doi.org/10.1080/15290824.2018.1454176> [in English]
18. Reynolds, M., Kerchief, B., & Boyce, D. (2013). A Descriptive Study on Injury Prevalence Among Female Ballet, Jazz, and Modern Dancers. *Journal of Women's Health Physical Therapy*, 37(2), 83–90. <https://doi.org/10.1097/jwh.0b013e31829da683> [in English]
19. Wanke, E. M., Schmidt, M., Oremek, G., & Groneberg, D. A. (2020). Work related cardiovascular load in professional dance teachers-a pilot study. *Journal of Occupational Medicine and Toxicology*, 15(1). <https://doi.org/10.1186/s12995-020-00257-0> [in English]
20. Wind, J., Horst, F., Rizzi, N., John, A., & Schöllhorn, W. I. (2020). Electrical Brain Activity and Its Functional Connectivity in the Physical Execution of Modern Jazz Dance. *Frontiers in Psychology*, 11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.586076> [in English]